Lausunnon pyytäminen johtokunnilta hallintosäännön muutosta (johtokuntien lakkauttaminen) koskevassa asiassa

232/00.01.01.00/2026

Martinseurakunnan seurakuntaneuvosto 11.11.2026 § 116

Esittelijä

Kirkkoherra

Esittely

Martinseurakunnassa toimii kolme johtokuntaa (Lähetystyö, Diakonia ja Nuoriso- ja perhetyö). Johtokunnilla on vuonna 2019 hyväksytyt johtosäännöt, joiden mukaan niiden tehtävät on määritelty. Parhaimmillaan johtokunta toimii aktiivisena vapaaehtoisverkostona, jossa toimii työalan toimintaa sitoutuneita seurakuntalaisia ja johtokunta kantaa omasta työalastaan toiminnallista vastuuta. Heikoimmillaan johtokunta on ylimääräinen päätöksenteon porras, jolla ei ole toiminnallista merkitystä eikä hallinnollista päätösvaltaa.

Monessa seurakunnassa johtokunnat on lakkautettu niiden hallinnollisen raskauden vuoksi. Tilalle on perustettu tuki- tai vastuuryhmiä tukemaan kunkin työalan työtä. Joustavammin muodostettavat tuki- tai vastuuryhmät voivat kokoontua vastaavasti kuin johtokunnat ja saada seurakuntaneuvostolta vastaavia vastuutehtäviä tai tehtävänantoja, kuin johtokunnat. Tyypillisesti tuki- tai vastuuryhmälle valitaan seurakuntaneuvostossa puheenjohtaja ja vastuutyöntekijä, mutta tuki- tai vastuuryhmällä ei ole hallinto- tai johtosäännössä määrättyä jäsenmäärää, jäseniä ei valita seurakuntaneuvostossa, eikä jäseniltä edellytetä vaalikelpoisuutta. Martinseurakunnassa toimii nykyään Suure-Jaanin ystävyysseurakuntatoiminnan tukiryhmä, jolle on seurakuntaneuvoston päätöksellä valittu puheenjohtaja ja vastuutyöntekijä. Muun muassa nuorisotyössä isoset ja Missioyhteisön toiminnassa vastuuvapaaehtoisten ryhmä toimivat tukiryhmän kaltaisesti.

Johtokuntien lakkauttaminen ja tukiryhmien perustaminen niiden tilalle olisi perusteltua, sillä:
- Hallintosääntö kevenee
- Kokouksia ja pöytäkirjoja on vähemmän
- Vapaaehtoistyö ja toiminnallinen osallistuminen korostuu
- Tukiryhmän toimintaan voi kutsua uusia ihmisiä joustavammin, kun muutoksia ei hyväksytetä seurakuntaneuvostossa

Johtokuntien lakkauttamiseen liittyy seuraavat riskit:
- Seurakuntalaisten ja luottamushenkilöiden vaikutusmahdollisuudet saattavat kaventua, mikäli luontevaa tapaa osallistua päätöksenteon valmisteluun ei jatkossa ole
- Tukiryhmien rooli saattaa jäädä epäselväksi, mikäli tehtäviä ei määritellä selvästi

Johtokuntien johtosääntöjen lakkauttaminen merkitsisi, että testamenttirahastojen osalta olisi tehtävä muutoksia seuraaviin testamenttirahastojen sääntöihin:
- Olga Mannosen testamenttirahasto (Nuoriso- ja perhetyön johtokunta)
- Kaarlo ja Julia Hildénin testamenttirahasto (Diakoniatyön johtokunta)

Mainituissa testamenteissa johtokunta on merkitty testamenttitoimikunnaksi. Muiden testamenttien osalta vastaavaa merkintää testamenttitoimikunnasta ei ole, vaikka esimerkiksi lähetystyölle osoitetun Ester Lehmosen testamentin osalta lähetystyöstä vastaava viranhaltija on testamentin käyttöä koskevat päätökset vienyt johtokunnan käsiteltäväksi.

Johtokuntien jäsenille ei ole maksettu kokouspalkkioita, eikä johtokuntien mahdollisella lakkauttamisella ole minkäänlaista taloudellista vaikutusta.

Lapsivaikutusten arviointi: Lausunnon pyytämisellä ei ole kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys

Pyydetään Martinseurakunnan johtokunnilta lausunto koskien esitettävää hallintosäännön muutosta, jossa "2 luvun 4§ Johtokunnat" poistetaan ja täten johtokuntien vuonna 2019 hyväksytyt johtosäännöt lakkautetaan. Lausunto toimitetaan kirkkoherralle 4.12.2026 mennessä.

Päätös

Päätettiin pyytää Martinseurakunnan johtokunnilta lausunto koskien esitettävää hallintosäännön muutosta, jossa "2 luvun 4§ Johtokunnat" poistetaan ja täten johtokuntien vuonna 2019 hyväksytyt johtosäännöt lakkautetaan. Lausunto toimitetaan kirkkoherralle 4.12.2026 mennessä.